

KMETSKI LIST

Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Svetovna kriza in mi

Ponovno smo že v »Kmetem listu« opozarjali na položaj, ki nam preti. Rekli smo, da nam je treba čuječnosti, če se hočemo ohraniti.

Medtem je šlo življenje mimo nas in preko nas. Razvoj svetovnih dogodkov je čisto drugačen kakor smo ga mi pričakovali in želeli. Živimo v stiski, ki je hujša od srednjega veka. Zakaj? Kdo nam more odgovoriti na to vprašanje? Lahko bi nam odgovorile ljudske množice, ki so pa brez glasu. Kdo bo izvojeval pravico resničnega

ljudskega glasovanja

in s tem možnost, da pride volja naroda in narodov res do izraza? Ali je kje med nami stranka, struja ali gibanje, ki bi si upalo odkrito na plan? Ako je, naj se pokaže, če ga ni, obmolnimo vsi.

Slovenci smo po svojem zemljepisnem položaju postavljeni na ozemlje, ki pomeni sporno točko za ves svet v Evropi. Zato potrebujemo velikih in izredno sposobnih ljudi. Bije se boj za veliko

razdelitev sveta

in za opredelitev na to ali ono stran. Sredi tega boja smo mi. Po čigavi zaslugi ali krivdi? Vidite, že to vprašanje je zmotno. Ni zasluga niti krivda, ampak neizbežna življenjska resničnost, ki nam narekuje odkritosrčnost. S tem seveda ne mislimo svojih sosedov, ki nam lojalno izjavljajo, da spoštujejo naše meje in našo narodno posest. Saj nimamo vzroka niti povoda, dvomiti glede iskrenosti takih izjav. Naglašamo le, da je celoten svetovni položaj tako zamotan in zavozljan, da si je težko misliti rešitev in izhod brez hudih pretresljajev. Jasno pa je, da hujše pretrese mnogo hitreje in bolj bridko občutijo mali narodi ko veliki. Tega nam ni treba niti posebej poudarjati.

Iz takega položaja išče danes ves svet izhoda. Ne godi se to samo v Evropi, ampak tudi v Ameriki. Ali ni značilno, ko tam nekateri predlagajo, da se ustanovi posebno Društvo narodov za Ameriko? Če nič drugega ne, je to dokaz, da ves svet občuti nekaj kakor bolezen. Kakšno je zdravilo za to stanje? Kdo ga pozna in kdo bo odločil? Kdo bo rekel tisto besedo, ki bi rešila svet? Po vseh znamenjih, ki se nam kažejo, vemo, da menda celo doba, v kateri živimo, ni poklicana za to veliko nalogo. Kljub temu je naša sveta dolžnost, ohraniti in braniti to, kar imamo.

Slovenci mnogokrat in mnogokje kričimo o svoji podobi, nihče se pa ne domisli, da bi nam to podobo pokazal. Zdi se nam pa, da ne bo mogoče iti tako naprej. Kričimo po nečem, česar ne znamo pokazati. Svet pa gre medtem svoja pota.

Boj za novo razdelitev sveta se je začel nenapovedan, nepričakovano in se razrašča v vedno bolj strahoten požar, ki objema polagoma vso zemeljsko kroglo. Toda odporna sila svobodo-

ljubnih narodov je prevelika, da bi jo bilo mogoče streti. Japonski imperij se trese danes v mrzličnih gospodarskih naporih, da bi zmogel ogromne stroške, ki jih povzroča nepričakovano dolgotrajna vojna.

Današnje fronte

Današnja svetovna vojna, kakor bi do neke mere lahko upravičeno imenovali vsa številna medsebojna trenja po svetu, pa se pojavlja v silno pestrih podobah. Fronte ne potekajo samo po strelskih jarkih, fronte gredo danes tudi preko sodnih dvoran. Veliki procesi proti maršalom, generalom, poslanikom itd., ki so povzročali in povzročajo toliko razburjenja po »krščanski« Evropi, pomenijo samo izgubljene bitke za tiste države in državnike.

V združitvi sil je rešitev

Kaj nastaja iz teh razmišljanj za nas Slovence? Ali naj res mi, ki vsakega posameznika bridko pogrešamo, iščemo rešitve v krvi? Kje in kako si mi moremo dovoliti žrtve, kakršne pozna svetovna zgodovina v raznih razdobjih?!

Ne in nikakor ne! Naš boj je in mora biti čisto svojski, odgovarjajoč razmeram, v kakršnih živimo, in zemlji, na kateri rastemo in umiramo. — Naša moč je v združenih silah vsega slovenskega naroda, ki je vrgel med staro šaro vse tiste, ki vedé ali nevedé vrše kravje kupčije z našim narodnim obstojem. V tem boju za naš obstoj nam morajo biti zavezniki poštene Hrvatje in Srbi, ki se zavedajo, s kolikimi žrtvami so sami zagotovili svojo zvestobo. Zavezniki nam morajo biti bratje Čehoslovaki, ki bodo svojo samostojnost znali prav gotovo braniti in spričo

svoje žilavosti in velike življenjske odpornosti tudi ohraniti. Prav gotovo je, da bo iz današnje svetovne vojne vzklikala končno svoboda mnogo večjemu številu narodov, kakor se je to zgodilo v prvi svetovni vojni. Ne gre tu za morebitne napade s kake zunanje strani. Prepričani smo namreč, da nas od zunaj nihče ne bo napadati, sami pa tudi prav gotovo ne želimo dajati povodov za kako nerazpoloženje. Saj je v našem lastnem interesu, da smo z narodi, ki so nam sosedje, v dobrih, res sosedsko prijateljskih odnosajih. Glavni črv je marveč v nas samih. Notranja, domača razcepljenost in medsebojna zagrizenost je naš največji sovražnik.

Samo pogledjmo, kaj je v slogi dosegla Nemčija. Nihče ne more tajiti in zanikavati njenih uspehov, ki bi skoraj gotovo ne bili mogoči, če se ne bi bilo Hitlerju posrečilo strniti vsega nemškega naroda v enotno voljo in hotenje.

Kar je bilo tam dosegljivo v velikem, je pri nas izvedljivo vsaj v malem. Vzbuditi in poživiti enotno zavest, skupno enotno voljo v Jugoslaviji, to je danes naša pglavitna dolžnost in najboljšo sredstvo, da ne bomo kakor koli prišli v območje take ali drugačne krize, ki jih je svet tako zvrhan poln.

To je naš kmetški unitarizem, ki je pošten in iskren, vsi pa moramo odkloniti blago na — obroke, ki ga nam mnogi ponujajo. Med njimi je namreč največ takih, ki nas nekoč niso hoteli poznati. Iskren bratski sporazum v ožji in širši domovini je poročstvo za našo rast. Po njem bo zrastle tudi naš ugled v svetu. Sosedje in prijatelji nas bodo imeli veliko rajši in nas bodo toliko bolj spoštovali, kolikor več bomo dokazali življenjske sposobnosti in zrelosti.

Dopolnjeno je

Dogodki zadnji dni bi po svoji vsebini spadali v žalost Velikega tedna. Izrečno pa bodi povedano, da s svojimi izvajanji ne mislimo posegati nikamor v tujino, ampak da hočemo obravnavati le naše posebne domače zadeve in razmere, ki se nam ne zde zadovoljive. S tem nečemo nikogar napadati; saj smo že ponovno naglasili, da je naša borba vselej idejna. Preganjamo greh, ne pa grešnika. Kajti zmotljiv je vsak človek.

Po ulicah smo srečavali obraze kar strte. Čez noč so izgubili svojo prejšnjost. Včeraj ponosni in zajeti od občutka nadrejenosti so nenadoma pokazali zbežanost, kopa težkih očitkov samim sebi je senčila njihova polna lica. Na njih se je razgaljala zgodovina prav od tistih časov, ko se je v zadnjih plamenih izgubljalo delo Primoža Trubarja.

Res, čas je, da se zamislijo. Taki časi redko prihajajo, odločajo pa za dolgo. En rod usmerja pota neštetih drugih. Če vsaj ena generacija

ustvarja kulturo in bogastvo, druga lahko od njih živi. Toda če prva ničesar ne ustvari in poruši celo temelje nadaljnemu razvoju, potem piše konec vsemu.

Znano je, da Slovenci tega, kar se imenuje nacionalizem, še nismo doživeli. Današnja doba pa nas vodi v stik z narodi, ki so že povsem izdelani in ki so ravno pod geslom nacionalizma dosegli ogromne napredke vseppek, ki so zlasti ena sama celota, če je v nevarnosti njihova narodnost, to je kakršna koli kulturna ali stvarna dobrina te zavestne skupnosti.

Mračna sila nas je v najpicljejši meri oblagodarila z lastnostmi, ki so druge narode krepile, strnile in jih usposobile za čuvanje svojega jezika in zemlje. Meglena gesla so kakor uspalna sredstva ubila vsako voljo, samozavest, odločnost.

To geslo postavlja nevidnega pred domovino in narod, kakor da bi med temi tremi sploh bila

mogoča kakšna vzporedba pa nanjo navezana važnost enega pred drugim.

Stvar dobi drugo lice, če postavimo na mesto nevidnega ono, kar je pod njim resnično mišljeno. To je politična in gospodarska moč dela, ki predstavlja najmanjši drobec naroda. To geslo omogoča poseganje v prav vsako največje ali najdrobnejše vprašanje, od razmerij v mali vasi do družabnih redov samih.

Srbi so doživeli enkrat svoje Kosovo, Čehi enkrat svojo Belo Goro, toda Slovenci imamo trajno Kosovo in trajno Belo goro. Tako razjedeno je vsako pravilno gledanje na razvoj sveta in narodov, da se brez upora predajamo usodi, zgodbi, ki je drugi narodi ne marajo poznati.

Ali smo imeli kaj manj zemlje kakor Hrvati ali Srbi? Pa koliko je imamo danes? Znamenje, s katerim smo bili potiskani z vseh meja, ni bilo odrešilno, ampak za nas pogubno, ker nam je vcepljalo suženjski strah.

V lastni deželi se čutimo kakor begunci. Narodi, ki so si za svoje geslo postavljali »narodnost nad vsek«, si režejo kruh sami. Druga gesla dovajajo na obraz znoj, toda sad dela odvajajo v roke močnih.

Tu nam manjka vsako izkustvo. Toda za ta svet, kjer odpada domovini kos za kosom, imamo nepobitne izkustvene dokaze, kako se narodov reševati ne da.

Za Slovence se danes z vso ostrino postavlja problem: Kako da se rešimo? Kako se naj opredelimo, da obdržimo, kar imamo kjer koli? Odgovor se more naslanjati le na dejstva tega sveta, zato ker gre za hribe, gozdove, polja, gre za ljudstvo.

Toda odločitev ni možna, dokler ni jasne opredelitve napram jugoslovanstvu. Včeraj še morebiti pojem za izkoreninjence postaja danes pojem za biti ali ne biti. Svet tam zunaj računa z velikimi številkami. Kaj bo pomenilo šepetanje o samostojnem, z nikomer povezanem narodu, kaj jasno in odločno priznanje k jugoslovanski enoti?

Vprašamo: Ali morejo na to vprašanje od-

govarjati oni, ki so že slovenstvo potisnili v zadnjo črto? Ali bodo oni postavili jugoslovanstvo, to zavest skupnosti s Hrvati in Srbi in odločnost, zanjo dati vse, pred slovenstvo?

Ne bodo!

Čehi niso narod brez vere. Toda, ko je šlo za češko zemljo, so za nje ohranitev postavili eno samo načelo: narod in domovina nad vse. Odtod njihova samozavest, odtod njihova odpornost, odločnost, borbenost in požrtvovalnost. Slovaki so se ravnali po načelih, podobnih slovenskim in njim so Madžari, katoliški kakor so bili sami, trgali vas za vasjo, vcepljali so jim sovražstvo do Slovanstva.

Zgodovina daje nujen ukaz: Ako hočeš rešiti slovenstvo, ga moreš le z jugoslovanstvom in ne moreš ga s tem, kar je naš narod v enem stoletju potisnilo v ozko sotesko, skozi katero se še prebija v svet.

Če je nacionalizem poganstvo, potem je samo to poganstvo zmožno zagotoviti mirno spanje v domači grudi. Iskrena in poštena želja vsakega Slovence in Jugoslovana je in mora biti, kako čimprej najti pot do takega složnega in plodnega sodelovanja, ki bo narodu res koristilo in nas vse usposobilo za čase bodočnosti. Iz našega vednega vrtinčenja, ki nam kali poglede in zmanjšuje razsodnost, moramo priti do ustvarjalnega dela, ki ne bo namenjeno le od danes do jutri, ampak dela, iz katerega bodo lahko črpale svoje sile cele generacije v bodočnosti.

Učimo se na tujih vzgledih. Če smo znali po tujini posneti marsikdaj in marsikaj slabega, bi bil že čas, da se naučimo tudi kaj dobrega. Gradiva za to imamo dovolj. Treba je samo dobre volje in nekoliko zdravega razuma. Potem bomo lahko in hitro spoznali, kaj nam je v korist in kaj je treba v naš skupni prid presaditi na naša tla.

Narod bo tako hotenje brez dvoma sprejel z razumevanjem in bo hvaležen vsem, ki bodo pravilno razumeli svoje poslanstvo. Saj vendar naš narod ničesar bolj ne želi, kakor skromnega prostora na soncu, in časov, ki bi mu oznanjali veliko nedeljo. Petkov je bilo že dovolj.

Izboljšanje in poslabšanje

Pogosto slišimo glasove o izboljšanju gospodarskega stanja pri nas. Po nekaterih številčnih podalkih to tudi odgovarja resnici. Celotni carinski dohodki, ki so leta 1934. znašali le 702 milijona dinarjev, so lani dosegli že znesek 1025 milijonov.

Od leta 1934. so se v celoti carinski dohodki povečali za 55%. Dohodki treh velikih carinarnic v dravski banovini, namreč carinarnic v Ljubljani, Mariboru in na Jesenicah, pa so v istem času narasli le od 123 na 167 milijonov, to je za 36%. Še leta 1929. in 1930. so dohodki carinarnic v Ljubljani, Mariboru in na Jesenicah predstavljali 20 do 21% celotnih carinskih dohodkov v naši državi, leta 1934. je ta delež znašal še 18,6%, lani pa le še 16,3%.

Uvoz in izvoz, od katerega so pač odvisni carinski dohodki, je v nemali meri odvisen od splošnega gospodarskega položaja in razvoja dotične pokrajine. Ker torej vidimo, da carinski dohodki v splošnem naraščajo, na carinarnicah v Sloveniji pa stalno in občutno padajo, moramo nujno posneti iz tega pojava za naše kraje sicer žalostno, toda edino pravično in resnično trditev, namreč:

Cepprav se gospodarsko stanje v državi sploh popravlja in izboljšuje, se posebej v dravski banovini slabša in stalno nazaduje.

To je resnica, ki je ne izpoveduje morda kaka strankarska politična strast, ampak najbolj nepristranska priča: številka!

Za to poslabšanje je seveda cela vrsta vzrokov. Slaba udeležba naše banovine pri državnih dobavah, premajhna upoštevanje našega premoaga pri potrebah državnih železnic, nepojmljiv ključ pri razdeljevanju državnih dotacij bano-

vinam, kjer Slovenija stalno zdrkne s stola, in več podobnih pojavov je samo del vsega tistega, kar nas gospodarsko stiska in peha v nazadovanje.

Razumljivo je, da mora ob taki gospodarski politiki banovina iskati kritje za številne lastne stroške doma. To se kaže v čezmernem višanju in večanju banovinskih taks in dajatev ter različnih obremenitev, ki rode zopet obupne gospodarske posledice. Industrija beži iz naših krajev na jug, a da bi se naselila nova, na to v danih razmerah in ob sedanjih pogojih ni mogoče niti v sanjah misliti.

Tako so naši kraji deležni gospodarskega nazadovanja, nikakor pa ne izboljšanja. To okolnost, to neizbrisno dejstvo moramo imeti vedno pred očmi, kadar slišimo govoriti o izboljšanju. Pošteno in odločno je treba povsod in vselej povedati, da pri nas o tem ni duha ne sluha, da pa kot enakopravni državljani tudi mi zahtevamo in pričakujemo tako gospodarsko politiko v državi, ki bo prinesla tudi nam izboljšanje, ne pa siromašenja. Tiščati glavo v pesek in kimati je v takih vprašanjih zlo, ki se bridko maščuje. Odkritost in jasni računi so v gospodarskem življenju glavni pogoj uspeha!

Kmetški dolgovi

Pri Privilegirani agrarni banki so od 1. januarja t. l. do 17. marca letos plačali dolžniki na račun kmetških dolgov 18,593.000 din, in sicer na področju centrale v Beogradu 9,819.000 dinarjev, na področju podružnice Zagreb 2 milijona 320.000 din, na področju podružnice Ljub-

ljana 4,778.000 din, na področju podružnice Sarajevo 1,676.000 din. PAB je do 17. t. m. izročila denarnim zavodom in zadrugam obveznic za 205,990.000 din, in sicer na področju centrale Beograd 89,220.000 din, na področju podružnice Zagreb 54,359.000 din, na področju podružnice Ljubljana 46,537.000 din, na področju podružnice Sarajevo 15,874.000 din. Do istega časa je PAB plačala 2186 denarnim zavodom in zadrugam skupno 103,294.000 din, centrali v Beogradu za 1144 zavodov 48,502.000 din, podružnici Zagreb za 395 zavodov 20,564.000 din, podružnici Ljubljana za 456 zavodov 23,989.000 dinarjev, podružnici Sarajevo za 191 zavodov 10,239.000 din.

Trije novi procesi

V kratkem se začno v Moskvi trije novi politični procesi. Zdaj pride na vrsto 11 komunistov levičarjev in socialnih revolucionarjev, med katerimi so Osinski, Nikolajev, Hačev in drugi — priče iz pravkar tako krvavo dokončanega političnega procesa.

Kakor poročajo, pridejo sedaj v prvem procesu na vrsto tilje bivši komunistični voditelji: Osinski, ravnatelj statističnega urada, Jakovljevič, bivši komisar za denarstvo (finančni minister bi rekli po naše) in Manžev, eden izmed voditeljev stranke.

V drugem procesu se bodo morali zagovarjati: Rudzutak, bivši predsednik gospodarske petletke, njegov naslednik Mešlavh, vodja sovjetske državne kontrole Antipov in ljudski komisarji Bubnov, Krylenko, Kaminski in Lubimov.

V tretjem procesu bodo na vrsti diplomatje: Bogomilov, bivši poslanik na Kitajskem, Jurenjev, nekdanji poslanik v Berlinu, Stein, poslanik v Rimu, Davtjan, poslanik v Varšavi, in poslaniki v Litvi, na Finskem, v Letonski, na Norveškem, v Madridu in Barceloni.

Končno je na vidiku še četrti proces, ki bo veljal v prvi vrsti bivšim visokim vojaškim osebostim. Na vrsti bodo med drugim Jegeror, bivši pomočnik vojnega ministra, Alkamis, bivši vrhovni poveljnik letalstva, veliki admiral Orlov in generala Bjelo in Bubjenko.

Usodni požari

Lani je bilo silno mnogo gozdnih požarov po svetu. Največji nemški gozdni požari so bili maja in junija v Sev. Nemčiji, Sleziji in na Bavorskem, avgusta v Zap. Nemčiji. V Južni Nemčiji se je delež pri teh požarih dvignil od 5 na 25%.

Opazovanja so pokazala, da so najpogostejši vzroki požarov neprevidnosti in malomarnosti malih ljudi, sprehajalcev in potnikov ter gozdarskih delavcev, pa tudi avtomobilistov. Te vzroke cenijo Nemci na 75%. Letos so zato poostriili predpise za uporabo motorjev na polju in v cestnem prometu.

Največjo škodo so povzročili letni požari: v Franciji (15 tisoč jutrov), v Angliji (32 tisoč), v Turčiji (80 tisoč), na Poljskem (7 tisoč), zlasti pa v Sev. Ameriki, kjer se ceni vsa škoda na eno milijardo dolarjev letno ali 16 milijonov ha. 90% požarov zanetijo v USA izletniki, ki torej niso prav nič bolj previdni in obzirni kakor pri nas.

Važna razsodba

Dr. Barisa Smoljan je tožil sreskega načelnika Uglješo Radojčića, bana primorske banovine dr. Jablanovića in državni erar za povračilo škode, ki jo je utrpel za časa svoje konfinacije. Okrožno sodišče v Mostarju je obsodilo bana dr. Jablanovića, sreskega načelnika Radojčića in državni erar na plačilo vsote 34.000 dinarjev. Proti obsodbi je bil vložen priziv, o katerem je razpravljalo apelacijsko sodišče v Sarajevu. To je obsodbo razveljavilo. V utemeljitvi razsodbe pravi apelacijsko sodišče, da ni bilo mogoče ugotoviti nobene subjektivne krivde državnih organov.

Doma in drugod

Narodna skupščina

je preteklo sredo končala z razpravo o proračunu in finančnem zakonu za leto 1938/1939. Za proračun je glasovalo 196 narodnih poslancev, proti pa 92.

Zivahna je bila razprava posebno pri finančnem zakonu. Opozicijski poslanci so ponovno podvrgli kritiki celotno politiko kr. vlade, zlasti našo notranjo in zunanjo politiko.

Izmed slovenskih opozicijskih poslancev je obširno govoril o nacionalnih organizacijah v Sloveniji, zlasti o Sokolstvu, o proslavi 1. decembra in o postopanju političnih oblasti Milan Mravlje.

Po izglasovanju proračuna v narodni skupščini je bil takoj odposlan v senat, kjer se je že drugi dan vršila razprava v finančnem odboru.

V finančnem odboru senata sta bila glavna govornika senatorja Ivan Pucelj in dr. Kramer. Pri obravnavi proračuna ministrstva za notranje zadeve je govoril senator Ivan Pucelj celi dve uri ter obravnaval celotno notranjo politiko. Največ se je zadržal pri političnih razmerah v Sloveniji. Njegovi govori so napravili globok vtis.

Slučaj Rašević

V narodni skupščini je bil pretekli petek na dnevnem redu slučaj narodnega poslanca Miloša Raševića, ki je vsled ostre kritike proračuna vojnega ministrstva povzročil znane dogodke v parlamentu.

V narodni skupščini je bilo prečitano poročilo beograjske policijske uprave, ki pravi, da poslanec Miloš Rašević ni bil napaden in da mu vsled tega niso mogli biti odvzeti nikaki dokumenti. Slično se glasi tudi poročilo preiskovalnega sodnika.

Po govoru poslanca Raševića je predlagal v imenu petnajstih svojih tovarišev iz vrst JRZ poslancev Novica Popović, da se Rašević izključi od 30 sej narodne skupščine.

Pri tem predlogu so vsi opozicijski poslanci zapustili sejno dvorano, nakar so poslanci JRZ predlog sprejeli.

Skupščinske seje so bile za tem odgodene.

Acica Stanojević

predsednik staroradikalnega odbora, se nahaja v Niški banji. Te dni ga je obiskal predsednik radikalnega kluba narodnih poslancev g. Mirko Komnenović. Poročal mu je o delu v narodni skupščini, posebno pa o določi finančnega zakona, s katero se hotel Pariz v Beogradu, ki je bil lastnina Narodne radikalne stranke, prepíše v zemljiški knjigi na JRZ.

Konferenca pri dr. Mačku

V Zagreb je prispel te dni član delovnega odbora beograjske združene opozicije g. Božidar Vlajić. Ostal je v daljšem razgovoru z g. dr. Mačkom in drugimi voditelji zagrebske opozicije.

Glasovi o prihodu dr. Mačka v Beograd še niso potihnil. Prvotno je bil napovedan obisk za 20. marca. Sedaj se govori, da bo prišel dr. Maček v Beograd v prvi polovici aprila.

Mladinsko zborovanje OJNS

Organizacija OJNS pripravlja za nedeljo dne 3. aprila veliko zborovanje svojega članstva v Slovenjem Gradcu. Na zborovanje bo prišlo tudi več senatorjev in narodnih poslancev.

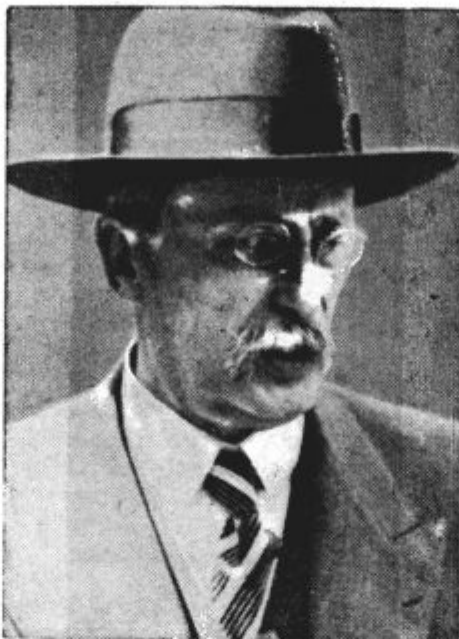
Čudno naziranje

Predsednik »Hrvatske matice« duhovnik in prof. Lukas je imel nedavno predavanje o hrvatski kulturi in se je ob tej priliki povzpelo do trditve, da so Hrvatom mnogo bližji Bavarci

nego Slovenci. O Slovencih trdi, da tisoč let niso dali nobenega pomembnejšega glasu od sebe.

Glede krvnega sorodstva s Srbi in Rusi trdi duhovnik in predsednik »Hrvatske matice« prof. Lukas, da so Hrvati bližji neslovanskim narodom kot pa Rusom.

In ta gospod naj predstavlja najvišjo hrvatsko narodno ustanovo? Ali so to njegovi nazori

Predsednik francoske vlade Blum

Francoska vlada je za primer mobilizacije sprejela tele sklepe:

1. Vse vodstvo države ostane v vojni v rokah vlade.
2. Ustanovi se popolnoma enotno poveljstvo vseh vojnih sil pod upravo ministra za narodno obrambo.
3. Civilno prebivalstvo se stavlja v obrambo proti letalskim napadom.
4. Da se prepreči vojno dobičkarstvo, se ustanovi čvrst sistem za plačilo rekvizicij.
5. Brez ozira na splošno koncentracijo za vojne potrebe se bodo mobilizirale vse gospodarske sile za preskrbo civilnega prebivalstva.
6. Država ima pravico, da si prilasti poleg posameznih tovarn, ki lahko služijo vojnim namenom, vse osebje tovarne in delavstvo.
7. Vladj so na razpolago vse znanstvene organizacije za raziskovanje.
8. Vsi člani parlamenta, ki so rezervni častniki, se morajo takoj odzvati mobilizacijskemu pozivu.

o slovanstvu? Kaj ne izgleda celo postopanje gospoda Lukasa naročeno od sovražnikov Slovanstva?

Odkrito moramo vprašati gospoda Lukasa, v čigavi službi vrši tako propagando?

Nov senator

S kraljevim ukazom je bil imenovan nov senator Dušan Vasiljević, odvetnik in bivši poslanec iz Sarajeva.

Koroški Slovenci

Prosvetna zveza na Koroškem je sporočila svojim članom potom okrožnice, da jim je nemojeno kulturno in gospodarsko delo od narodno-socialističnih oblasti zagotovljeno. Prosvetna društva, posojilnice in ostale gospodarske organizacije Koroških Slovencev bodo neovirano delovale naprej.

Okrožnica poziva vse Slovence k železni disciplini in popolni pokorščini novi državi.

Dolg pri dednih terjatvah

Če dolžnik zahteva, da se mu dolg zaradi padeča splošne vrednosti njegovih nepremičnin zniža, sodišče po sodnih izvedencih ugotovi prometno vrednost nepremičnin in pa čas zadol-

žitve, nato pa prometno vrednost istih nepremičnin ob času, ko je dolžnik stavil predlog za znižanje dolga.

Na podlagi te cenitve sodišče ugotovi, koliko je prometna vrednost padla. Za kolikor odstotkov se je namreč zmanjšala prometna vrednost, toliko se zniža dolg, a največ pa za 50%.

Sodišča so doslej postopala različno. Kot vrednost nepremičnin ob času zadolžitve so nekatera sodišča vzela tisti znesek, za katerega je dolžnik posestvo prevzel, ne pa prometne vrednosti. Kjer je vrednost nepremičnin padla na primer za 26 ali celo 30%, so nekatera sodišča znižala dolg za 1 ali 5% namesto za 26 ali 30%, kakor bi bilo v duhu uredbe o likvidaciji kmetijskih dolgov.

Vloge naraščajo

Po podatkih Zveze jugoslovanskih hranilnic v Ljubljani so tudi v mesecu februarju 1938 narasle vloge pri slovenskih samoupravnih hranilnicah, in sicer v celoti za 11 milijonov ter znašajo 1.053.582.310 din. Če odštejemo v tem prirastku vsebovane, vlagateljem pripisane obresti (1,4 milij.), se pojavi čist prirastek 9,5 milij. din, torej pol milijona več ko v mesecu januarju. V 2 mesecih so torej vloge narasle za blizu 19 milijonov din.

Vloge na knjižice so znašale skupno 625,9 milij., vloge v tekočem računu 427,6 milij. Znesek vlog na knjižice je narasel pri 9, vlog v tek. računu pri 10, skupni znesek vlog pa pri 12 hranilnicah, število vlagateljev na knjižice pri 8, vlagateljev v tek. računu pri 9 in skupno število vlagateljev pri 7 hranilnicah. Vseh vlagateljev je 135.104.

Iz teh številkih izhaja, da je akcija za vpostavitve likvidnosti hranilnic in ostalih denarnih zavodov vplivala prav ugodno tudi v mesecu februarju in da se razvija gibanje vlog zelo ugodno, ker se zaupanje vedno bolj vrača. Dotok novih vlog je stalno razveseljiv.

Sami so se sodili

Ob priključitvi Avstrije k Nemčiji je nastala v nekaterih krogih precejšnja nervoznost in pobitost, nekateri pa so se celo prostovoljno umaknili v — smrt.

Posebno pozornost je zbudil samomor znane heinwehrovskega voditelja in svoječasne desne roke dr. Dollfussa, bivšega majorja Feja. Bil je že od sobote pod policijskim nadzorstvom in ni smel zapustiti svojega stanovanja. Danes dopoldne je v strahu, da ga čaka preganjanje, segel po revolverju in ustrelil najprvo svojega 19letnega sina in svojo ženo, nato pa še sebi pogljal kroglo v glavo. Vsi trije so bili takoj mrtvi. Pozornost je zbudil prav tako samomor profesorja inomoške univerze dr. Avgusta Bayerja. Tudi ta je najprvo ustrelil svojo 18letno hčerko in nato izvršil še sam samomor. Na enak način si je končal življenje tudi tirolski veleindustrialec Reitlinger, ki je svoječasno financiral Heimwehr in bil na glasu kot izrazit nasprotnik narodnega socializma. Hitlerjevi so tudi takoj, ko so prišli na oblast, proglasili proti njemu bojkot in mu je grozil ruin. Tudi mnogo drugih, manj znanih ljudi je šlo prostovoljno v smrt.

Proces proti morilec pokojnega kancelarja dr. Dollfussa bo obnovljen. Tedaj je bil namreč kot morilec osumljen in obsojen ter usmrčen narodni socialist Planetta. Po zadnjih poročilih pa je Planetta baje nedolžen in je baje resnični Dollfussov morilec sam major Fey, ki pa je bil takrat na tako visokem položaju, da si ga ni upal nihče prijati.

Planettove zemske ostanke bodo odkopali in položili v poseben grob, da se vsaj tako oddolže spominu nesrečne žrtve. Glede napovedanega procesa poročajo, da bo razkril mnogo doslej neznanih zanimivosti in podrobnosti izza kulis bivšega režima.

Kaj se godi po svetu

Med Poljsko in Litvo

je izbruhnil nedavno spor, ki je ogrožal mir v tem predelu Evrope. Litva je že več let imela svoje meje proti Poljski zaprte. Poljska je pred kratkim ultimativno zahtevala otvoritev mej, vendar se je spor končno uredil na miren način in v obojestransko zadovoljnost.

Po tem dogodku je litovska vlada odstopila, a predsednik republike Smetona doslej ostavke še ni sprejel.

V Španiji

je pred kratkim katalonska prestolnica Barcelona doživela strahovito bombardiranje.

Okrog 100 Francovih letal je nad pol ure metalo bombe na vse okraje mesta. Bombardiranje je povzročilo silno razdejanje ter znova zahtevalo veliko število žrtev. Po dosedanjih podatkih je bilo 460 ljudi ubitih, nad 1000 pa ranjenih.

Predsednik katalonske vlade Companys je imel po radiu govor, v katerem je omenil, da je bila Barcelona v zadnjih 36 urah 16 krat bombardirana. Naglasil je, da protestira pred vsem civiliziranim svetom proti temu barbarskemu početju generala Franca.

Po poročilih nemških listov se bližajo boji v Španiji končni odločitvi, ki se utegne spričo sedanjega evropskega položaja odločiti v korist generala Franca.

Kakor pravilno poroča zadnja kranjska »Sobotica« in kakor smo v našem listu že ponovno poudarili, se v Španiji ne bije boj med dvema domačima strankama, ampak se je vnela tamkaj v resnici svetovna vojna. Kakšen bo izid, ni mogoče več dvomiti: evropska demokracija se je pred vsem svetom izkazala kot trhla. Ali je to samo trenutna oslabeledost, ali je res znak umiranja, o tem nočemo soditi. Neizpodbitna resnica pa je in ostane dejstvo, da je v tem sporu čudna in nepojmljiva vloga Anglije mnogo pripomogla k temu, da je položaj v Evropi tak, kakršnega si ni nihče želel niti pričakoval.

Rusija

predlaga, naj se skliče svetovna konferenca vele-sil, ki izpovedujejo demokratična načela. Ali bo do te konference prišlo, je vprašanje. Značilno

General von Boek, novi poveljnik bivše avstrijske vojske.

je stališče Poljske, ki po časopisnih vesteh tako konferenco odklanja, češ da bi pomenila kolektivno obravnavanje svetovnega položaja. Tu je jasno viden vpliv Nemčije, hkrati pa tudi dejstvo, da Poljska še ni našla poti v skupnost.

O končnem odmevu na ruski poziv še ni mogoče povedati nič točnega, ker se večina držav še ni izjavila niti s pritrdilnim niti z odklonilnim odgovorom. Res pa je, da si Evropa piše smrtno obsodbo, če ne bo zmožna ustvariti sporazuma. Pri tem ni važno vprašanje, odkod pride pobuda, ampak način, kako bo sprejeta in umejana.

Srednja Evropa

preživlja težke in nevarne čase. Šele zdaj prihaja jasno do izraza, kako popolnoma in do kraja je razveljavljena versajska mirovna pogodba in njeno dete: Društvo narodov.

Po združitvi Avstrije z Nemčijo je postalo važno zlasti vprašanje Češkoslovaške. Nemčija

Bivši nemški poslanik Ribentrop je postal zunanji minister nove velike Nemčije.

je namreč proglasila načelo, da si pridržuje pravico, skrbeti za interese svojih narodnih delov zunaj nemških mej in jih varovati in braniti. Jasno je namreč bilo, da je tu načeto vprašanje Češkoslovaške, ki ima na svojem ozemlju menda največjo in kompaktno nemško manjšino v Evropi.

Hitlerjeva izjava

Kasneje je kancelar Hitler izjavil, da bo Nemčija spoštovala meje Češkoslovaške, s čimer je položaj izglajen in ugodno razčiščen.

Medtem ko je Litvinov izjavil, da bo Rusija v primeru potrebe branila Češkoslovaško in znala najti pot, da ji pride na pomoč, čeprav nimata skupne meje, je Chamberlain, angleški ministrski predsednik, čisto odkrito povedal, da se Češkoslovaška ne sme zanašati na angleško pomoč. Če se spomnimo, kako so Angleži vse drugače govorili še pred nekaj meseci, potem vemo, kakšna je njihova politika. Vemo pa tudi, da je ta neodpušljiva taktika sokriva gorja, ki grozi svetu. In prav na podlagi tega nam je potem mogoče razumeti mnoge ukrepe nekaterih držav, ki bi nam sicer ostali nerazumljivi.

Velika Nemčija

Na seji nemškega državnega zbora dne 18. t. m. je Hitler govoril o združitvi Avstrije z Nemčijo in položaju, ki je s tem nastal. Dejal je, da so meje med Avstrijo in Nemčijo padle hitro in ne da bi bila prelita ena sama kaplja krvi. Posebej je naglasil prijateljsko zadržanje Italije, Poljske, Madžarske in Jugoslavije ob tej priliki. Italiji je zlasti zagotovil, da so nemškemu narodu sedanje italijanske meje svete in nedotakljive. Nemčija si želi miru, noče nikomur prizadevati bolečin, a tudi sama ni pripravljena, da bi po krivici prenašala bolečine. Pripravljena je na vsako hujskanje proti sebi odgovoriti na način, kot je zadnje dni govorila. Zavest časti, ki preveva nemški narod, v bodoče ne bo dopuščala, da bi kjerkoli milijoni nemških bratov po krivici trpeli preganjanje zato, ker so Nemci.

Moskovski strelji

Prošnja za pomilostitev je bila vsem 18 obsojencem iz zadnjega procesa v Moskvi odklonjena. Dne 16. t. m. zjutraj so bili zato ustreljeni: Buharin, glavni urednik uradnega lista »Izvestija«, Rikov, bivši ministrski predsednik, Jagoda, šef GPU, Krestinski, bivši namestnik zunanjega ministra, zdravnika Levin in Kazakov, ki sta zastupila pisatelja Maksima Gorkega, in še 12 drugih visokih osebnosti boljše-više družbe.

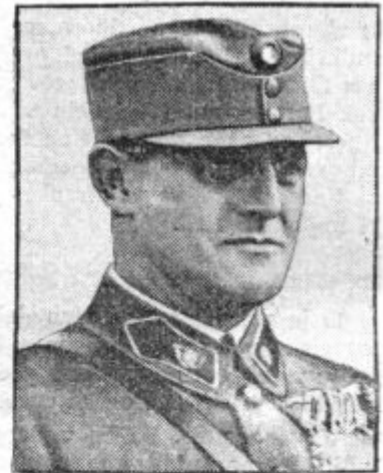
Na Daljnem vzhodu

se je položaj za Japonce v zadnjem času močno poslabšal. V Šansiju so Kitajci začeli temeljito pripravljeno ofenzivo in je bil japonski odpor že po prvem kitajskem zaletu zlomljen in se Japonci v vsej pokrajini naglo umikajo. Ugotovili so, da je japonska vojska prodrla v pokrajino Šansi le vzdolž železniške proge in cest ter zasedla le po nekaj kilometrov na obeh straneh teh prometnih sredstev. V vsej ostali pokrajini so gospodarile ves čas kitajske neredne čete, ki povzročajo sedaj Japoncem pri njihovem umiku silne težave. Predvsem so te čete zavzele vrhove Jemena in prelaz, preko katerega je speljana glavna šansijska cesta. Japonci si skušajo zaman priboriti prehod na drugo stran.

Japonci v svojih poročilih ne zanikujejo in ne prikrivajo lastnega poraza.

Amerika

Pred kratkim je ameriški državni tajnik Hull govoril o ameriških smernicah v zunanji politiki. Označil je kot vodilne 6 točk, namreč: 1. Zedinjene države ne nameravajo skleniti nobene politične ali vojaške zveze s kako drugo državo; 2. Amerika je pripravljena sodelovati z drugimi miroljubnimi državami za ohranitev miru; 3. najvarnejše sredstvo za preprečenje vojne je pripravljenost zanjo, zaradi česar je treba posvetiti največjo pozornost državni obrambi; 4. Zedinjene države nočejo igrati vloge pacifista na svetu; 5. Zedinjene države se ne nameravajo vmešavati v notranje zadeve drugih narodov, vendar pa se tudi ne bodo zadovoljile z vlogo brezpogojne izolacije; 6. Amerika bo zastopala ameriške interese na svetu po načelih mednarodne pravne zaščite in bo za izvedbo te naloge zgradila primerno državno obrambo.

Major Fey, o katerem se sedaj širi glas, da je resnični Dollfussov morilec.

Jzvoz v Avstrijo

Po poročilih Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine se je ta ustanova obrnila na pristojna mesta v Avstriji glede našega izvoza živine v Avstrijo. Zavod je posebej zahteval gotovost za plačilo blaga, katerega pošiljajo naši izvozniki v Avstrijo v komisijsko prodajo. S strani avstrijskih odgovornih mest kakor tudi kmetijskega ministrstva je zagotovljeno, da bodo vsi zneski, ki izvirajo iz prodaje živine, takoj po narodni banki položeni in nakazani na račun naših izvoznikov.

Kmetška mladina

Šmartno ob Savi

Naše društvo je na Jožefovo, dne 19. t. m. priredilo v gostilni g. Lovšeta lepo uspelo Gubčovo proslavo.

Malo po 10. uri je društveni predsednik s primernim nagovorom pozdravil navzočne, nakar je z občutkom deklamiral tov. Dovč Aškerčevo pesem o kmetškem puntu.

Za njim je govoril o pomenu Gubčevega upora kot odposlanec Zveze književnik Ivan Albreht iz Ljubljane. Posebej o Gubčevem puntu je nato govoril še tov. Tavčar. Sledila je še druga deklamacija, nato pa neprisliljen razgovor o raznih vprašanjih, ki se tičejo podeželja in zlasti mladinskega gibanja na naši vasi.

Opoldne je predsednik s pozivom na vztrajno delo zaključil lepo uspelo proslavo, ki je minila sicer brez hrupa in napihovanja, a je bila toliko bolj iskrena in dostojna.

Kako razumejo kulturno delo naši nasprotniki, naj pokaže tale dogodek. Na javnem prostoru pri cerkvi smo nalepili letak z vabilom k proslavi. Nekdo je v preveliki vnemi za vse, kar je kmetškega, letak odstranil, da ljudje ne bi nič slišali in izvedeli o delu in stremljenju organizirane kmetške mladine.

Ptiča spoznaš po perju, ljudi po dejanjih. Mi si bomo take prijatelje dobro zapomnili, žalostno pa je, da se dobe ljudje, ki ne morejo svoje onemogle jeze krotiti niti pri čisto nedolžnem papirju. Tako dejanje se obsoja samo in je le dokaz velike duševne revščine ter velja za vsakega brez ozira na to, h kakšnemu političnemu taboru se prišteva.

Frankolovo

Na praznik dne 25. t. m. se bo vršil 10. redni občni zbor tukajšnjega Društva kmetških fantov in deklet s pričetkom ob 10. uri dopoldne pri tov. Branku Bezenšku na Frankolovem. Vse člane in prijatelje našega gibanja vljudno vabimo!

Veliki Obrež

Naša zavedna kmetška mladina, ki je združena v Društvo kmetških fantov in deklet, je zborovala v nedeljo 13. marca t. l. v tukajšnjem gasilskem domu. Občni zbor je bil lepo obiskan in smo na njem razmotrivali naše preteklo delovanje in naloge, ki naš čakajo v prihodnosti. Vsekakor so Društva kmetških fantov in deklet poklicana, da vršijo vse to, kar vodi našo vas do spoznanja, ker le na ta način se bomo lahko enkrat otresli vseh krivic današnjega časa. Trdno smo prepričani, da se bodo tudi v sosednjih krajih sčasoma ustanovila društva in bomo tako s skupnimi naporimi delali za naše cilje. Vso skrb za delovanje organizacije v preteklem letu smo predali novemu odboru, kateremu pred-

seduje tov. Anton Pavlič. Nadaljnje funkcije pa zavzemajo ti-le tovariši in tovarišice: Cilka Smrekar, podpredsednik; Ivan Zajc, tajnik; Franc Kopinč, namestnik; Jože Deržič, blagajnik; Jože Zupančič, namestnik. V nadzorstvu pa sta: Anton Polovič in Franc Planinc.

Vojnik

Okrožni odbor društev kmetških fantov in deklet v Vojniku priredi v nedeljo dne 27. marca po jutranji maši v Vojniku v Kmetškem domu Gubčovo proslavo s sledečimi sporedom: 1. Pozdrav in otvoritev. 2. Deklamacija pesmi »Kronanje v Zagrebu«. 3. Govor o stari pravdi (govori delegat okrožnega odbora). 4. Govor delegata Zveze. 5. Venček slovenskih pesmi (igra tamburaški zbor Društva kmetških fantov in deklet iz Škofje vasi).

Po proslavi se vrši redni občni zbor okrožnega odbora z dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročila funkcionarjev. 3. Volitev odbora. 4. Slučajnosti in predlogi.

Pozivamo vse prijatelje kmetško-mladinskega gibanja, da se proslave udeležijo. Vabimo tudi savinjsko in šentjursko okrožje. Na svidenje 27. marca v Vojniku!

Dopisi

Sv. Bolfenk pri Središču

Po ponovni komasaciji občin imamo spet po poldrugem letu občinske volitve. Zanje sta bili sestavljeni dve kandidatni listi, kakor je pač stara navada pri nas. Pozneje se je nekaj govorilo o skupnem gospodarskem delu v kompromisni listi, do česar pa zaradi osebnih ambicij nekaterih posameznikov, kljub dobri volji na obeh straneh, ni prišlo. Obetala se nam je spet živa borba z vsem veseljem in žalostnim, kakor nam je še v spominu izza zadnjih volitev. Pa tudi iz tega ne bo nič, ker je volilna skupina Novakove liste isto umaknila ter je isti sporočil volilcem sledeče:

Dragi volilci! Po natančnem premostrivanju razmer sem prišel s svojimi prijatelji do prepričanja, da bo najbolje, če se sedanjih občinskih volitev občine Kog 27. t. m. ne udeležimo, če ravno že imamo kandidatno listo sestavljeno in ogromno število podpisov.

Prepusimo času, da opravi svoje delo. Nam se ne mudi nikamor! Vendar pa se moramo za že dosežaj izkazano zaupanje iskreno zahvaliti vsem tistim množicam, ki so s svojimi podpisi pripomogle, da bi vsak hip lahko vložili kandidatno listo. Po zakonu predpisano število predlagateljev je daleč prekoračeno, kakor se vsak lahko osebno prepriča. In vsak teh kremenitih borec šteje najmanj za dva, ker je podpisal listo prostovoljno, brez kakšnega izgleda na kake osebne koristi. Bog Vam plačaj!

Zahvaljujem se Vam še enkrat za izkazano zaupanje v svojem imenu in v imenu tovarišev kandidatov odbornikov in njihovih namestnikov. Zvestoba za zvestobo! Nismo se uklonili, nismo

Semenski krompir

(beli oneida) prodam.

VAL. BABNIK, Zg. Šiška 32, p. Ljubljana VII.

se umaknili, nismo zatajili nobenega svojih idealov, kakor bodo razglašali morda naši nasprotniki. Naj govorijo kar hočejo! Mi vemo, kako je! Sledili smo edinole klicu zdrave pameti in ko bodo prišle druge, boljše in zdrave razmere, potem zopet na svidenje v složnem delu za napredek našega lepega Sv. Bolfenka!

Do tedaj pa ostanemo doma in vsak naj dela tiho v svojem krogu za naše velike gospodarske cilje!

Andrej Novak s. r., nosilec liste.

Loška dolina

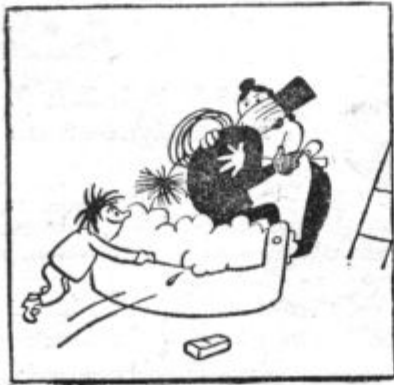
V naši dolini se bodo vršile dne 27. t. m. občinske volitve. Zadnjič smo imeli volitve te vrste 25. oktobra 1936. Tedaj sta bila izvoljena za župana v Starem trgu J. Mlakar, a v Ložu Škrbec. S tem je bila izražena ljudska želja, da se v kmetških občinah uraduje v duhu kmetov in delavcev ne glede na strankarsko pripadnost. Naj še omenim nekaj iz prošlosti. V Starem trgu so največkrat gospodarili ljudje, ki niso bili niti domačini. Seveda je taka gospoda odšla, a mi kmetje smo ostali z vsem gospodarstvom in nje-ga posledicami. Zato se je naše ljudstvo oprijelo občinskega gospodarstva, ker naš kmet mora dinar dvakrat obrniti, preden ga izda, dočim je gospoda vedno mislila, češ: bo že kmet plačal. Naši kmetje so imeli več prav bridkih izkušenj; naj omenim samo propadlo lesno zadrugo ali recimo neko žago, ki je stala občino nad 45 jurjev in danes nima občina od nje niti enega kovača dohodkov. Kaj je mislilo naše ljudstvo o takem gospodarstvu, se je pokazalo že 25. oktobra 1936. Dne 27. marca bomo volili župana skupno z Ložani. Loška občina se ukine in združi z občino Stari trg — toda ne na željo Ložanov. Kmetška delavska skupina je sestavila listo brez težav. Nosilec liste je zopet g. J. Mlakar, a takoj na drugem mestu je g. Škrbec. Torej oba dosedanja župana, ki sta pri ljudstvu zelo priljubljena in vsega spoštovanja vredna moža.

Socka pri Vojniku

Tukajšnja gasilska četa priredi dne 20. marca v graščini Anid igro »Miklova Zalac«. Ker je dobiček namenjen za nabavo gasilskega orodja, vljudno vabljeni vsi prijatelji gasilstva. — Na pomoč!

Cenjeni naročniki!

Da ne bo treba ponovnih opominov, prosimo vse cenjene naročnike, ki so prejeli v Kmetškem listu priložene položnice, da čimprej poravnajo naročnino za tekoče leto. Kdor pa ima kake zaostanke iz lanskega leta, ga naprošamo, da te nakaže istočasno po isti položnici.

Mlatič

Samogoltnost proti požrtvovalnosti

V reviji »Sokolska volja« stoji zapisano črno na belem obžalovanja vredno početje, ki se ga baje poslužujejo gotove izjeme za dosego nekih višjih ciljev — kar je po moji preprosti kmetški pameti vsega obsojanja vredno, tole:

»Krivi preroki, pismouki in farizeji bijejo brez sramu resnici v obraz, vendar ne morejo resnice ubiti, čeprav drči pravost proti zatonu, kjer jo požira, samoljubje, uživanje, razvrat — sama in gola dedščina Jude Iškarijota! Laž se bori proti resnici, nepoštenost proti poštenosti, samogoltnost proti požrtvovalnosti, neznačajnost proti poštenosti, licemerstvo proti pravicoljubnosti, naslada proti skromnosti, izdajstvo proti zvestobi. V tej borbi si zli elementi ne izbirajo orožja, temveč jim je vsako sredstvo dobro, samo da se priklopijo do trenutnega uspeha, do navidezne zmage. Vsako orožje jim je dobro: ubij nasprotniku njegovo pošteno ime in njegovo čast, samo da utešiš lastno nenasitnost! Ne izbiraj sredstev, da pogaziš njega, ki stoji nasproti tvojim temnim podvigom. Uniči ga, saj je resnica in pravica samo za naivne ljudi. Zate je poln žep in nenasitna bisaga! Zate je moč in oblast, za drugega je sužnost in pogin: Ukloni se — ako ne, te pohodim in pomendram! Natolcuj naprej in naprej — nekaj le ostane, da ponižaš resnico — in jo prikleniš na verigo svojih zavrženih dejanj! Potem pojdi in se sodi sam, kakor Juda Iškarijot! — Če je torej sokolsko vzgojstvo proti poedincem, ki hočejo v imenu cerkve posegati na področje državljanških pravic in svoboščin, ni to naša krivdala«

Kmetje, kaj pravite? Ali nam je v danih razmerah sploh tega treba — ko nam je složnost vseh pozitivnih sil tako krvavo potrebna?!

Reakcija

»Samouprava«, generalno glasilo sodobnih političnih zastavonoš, piše, »da se med današnjimi parlamentarci nahaja nekaj ljudi, ki so prišli v politiko ne le slučajno, ampak tudi ilegitimno. Ti tako zvani parlamentarci in politiki ne le da ne predstavljajo nikogar, marveč tudi niso sposobni po svoji kvaliteti, da bi povzdignili ugled našega parlamenta.«

Jaz kot preprost kmet tukaj sodbe ne bom delal — slišal pa sem, da je ta opazka bila povod, da sta dva slovenska poslanca odpovedala nadaljnjo naročnino na dnevnik »Samouprava«.

Med seboj

Ljubljanski »Slovenec« bere v uvodniku z dne 16. marca t. l. pravkar odslovljenim, tako rekoč včerajšnjim avstrijskim državnikom ostre levite. Takole jih krtači:

»...je Avstrija vztrajala na zatiranju naše manjšine na Koroškem. Nobene prošnje niso pomagale. Vsi najboljši nasveti so bili zaman. Nekdanji avstrijski državniki so bili kakor zaslepljeni. To peščico naših narodnostnih rojakov so načrtno zatirali, čeprav je izpovedala in dokazala svojo lojalnost do države in čeprav je naša jugoslovanska država večkrat slovesno poudarila, da nima na njih nobenega drugega kakor kulturnega interesa. Vsa prizadevanja za preobrat na boljše so bila jalova in nekdanji avstrijski državniki, ki bi že po duhu krščanske ustave imeli razlogov dovolj, da so do naše narodne manjšine pravični, so bili nedostopni in je raznarodovanje šlo nemoteno svojo pot naprej.«

Hude so te besede in celo dvakrat hude, če

jih človek čita v »Slovenčevem« uvodniku! Jaz imam to smolo, da imam poleg drugih nadlog tudi dober spomin in vem razen tega, kar čitam danes, tudi to, kar sem čital včeraj, predvčerajšnjim, pred tedni, pred meseci in pred leti. Pa si res ne morem pomagati in sem imel ob tem branju občutek, kakor da držim v rokah v najbolj odlični židovski veletgovini kos spreminjastega blaga, saj veste, takega, ki spremeni barvo, kakor ga človek nagne in kakor ter s katere strani posveti luč nanj. Ženske ga imajo rade za krila k narodnim nošam, kakor pa zdaj vidim, pride kdaj tudi v druge namene prav. Ker marca po livadah šmarnice ne cveto, so očem toliko bolj vidne takele politične šmarnice. Le doklejš bodo cvetele, to bi rad vedel?!

Vojaški molitvenik

Gospod Jernej Hafner, župnik iz Moravč pod Limbarsko goro, mi je poslal pretečeni teden, kot prilogo mislim v tedenskem glasilu katoliškega tiskovnega društva, nekak letak, ki pa zanima samo vojake in kvečjemu kaj malega misijonsko tiskarsko podjetje v Grobljah. V letaku mi gospod župnik Jernej Hafner pišejo tole:

»Vojaški molitvenik pouči naše fante o nevarnostih, ki prete pri vojaki mladi fantovski duši in daje navodila, kako se jih ubraniti. V prvem delu navaja molitvenik tudi važnejše odlomke iz »Pravil službe«. Ti odlomki bodo vojakom posebno koristni, saj se jih mora v vojaški službi vsakdo naučiti. Prvi del obsega 166 strani. V drugem delu od str. 166 do 326, pa so zbrane molitve, ki so vojakom najbolj potrebne.

Molitvenik je tiskan v priročni žepni obliki in se dobi samo trdo vezan. Stane s poštnino 13 din. V usnje vezan 30 din. Izdala ga je Katoliška akcija, razpošilja ga pa Misijonska tiskarna, Groblje p. Domžale.

Fantom, ki bodo aprila vpoklicani, dajte ta molitvenik na pot. Pa tudi fantje, ki so že pri vojaki, ne smejo biti zapostavljeni. Tudi ti morajo molitvenik dobiti. Za te bo najbolj enostaven tale način: Molitvenik bo fantom, ki so že pri vojaki, odposlala kar Misijonska tiskarna. Vi nam po priloženi položnici samo pošljite za vsak molitvenik 12 din in 1 din za poštnino za vsak molitvenik posebej, ter označite točen naslov Vaših fantov pri vojaki na zadnji strani položnice.«

Kmetje, obrtniki in podeželski delavci! Zahtevajte v vsakem gostilniškem lokalu, kamor zahajate in dajte zasluzka, „Kmetški list“!

Domači dogodki

× Postaja Sv. Lovrene na Dravskem polju se spopolni s tovorno postajo. Potrebni krediti v ta namen so že odobreni.

× Društva, ki prirejajo igre, opozarjamo na novo enodejansko veseloigro Cv. Golarja »Moj prekrasni!« Delo začne izhajati v 2. številki »Slovenske knjige«. Revija »Slovenska knjiga« izhaja mesečno in velja naročnina za vse leto samo din 40.—. Naroča se pri upravi Slovenske knjige v Kamniku.

× Iz Kaple je bila 22letna služkinja Marija Pušnikova, ki je pred dnevi nanagloma umrla. Pred smrtjo je povila mrtvo dete moškega spola. Pri obdukciji (raztelesenju) Marijinega trupla je zdravnik ugotovil posledice zastrupitev v požiralniku, vranici in v želodcu pa številne krvave podplutbe po vsem telesu. Na neko Zefo leti sum, da je Mariji dala kak lek za odpravo plodu, radi česar je morala z otrokom vred umreti tudi mlada mati. Zefo so orožniki aretirali.

× V Koreni pri Horjulu se zavoljo dediščine že dolgo nista nič kaj prijazno gledala brata 28letni Lojze in 26letni Matevž Velkavrh. Ker je bil Lojze svojeglav in razburljiv, so starši izročili posestvo sicer mlajšemu, a mirnejšemu, bolj delavnemu in treznemu Matevžu. Lojze je zato že pred leti odšel po svetu, pred kratkim pa se je nenadoma vrnil in zahteval od Matevža, naj mu vrne grunt, ker gre pač njemu kot starejšemu. Brata sta se ves dan prepirala, končno pa je Lojze s kuhinjskim nožem zabodel brata v srce. Matevž se je brez glasu sesedel in v nekaj trenutkih izkrvavel. Lojze je najprej pobegnil, kasneje pa se je sam javil sodišču na Vrhniki.

× Ministrski svet je odobril brezcarinski uvoz 55.000 kg prvovrstnega semenskega krompirja iz Holandije v Jugoslavijo.

× V Bohinjski Bistrici je zašla družina Simičevih zaradi boleznih družinskega očeta v bedo. Njegova žena, 56letna Marija, prodajalka južnega sadja, je končno obupala nad življenjem in po kratkem prepiru z možem odšla z doma ter pri Lepencih skočila v Savo. Otroci, ki so iz šole grede videli obupno dejanje, so odhiteli v Bistrico klicati na pomoč. Obe hčerki nesrečne žene, ki sta takoj stekli k Savi, sta sicer mater izvlekli na kopno, toda bila je že mrtva. Starejša hči se je poleg mrtve matere onesvestila. Tragedija nesrečne družine vzbuja v kraju samem splošno pomilovanje, sicer pa je danes svet tako mrzel, da je slep in gluha za tako gorje.

× V Mariboru je te dni nenadoma izginila z doma učenka IV. razreda meščanske šole Elizabeta Berič. Ker je 16letno dekle čedne zunanosti in močno razvita, so starši seveda hudo v skrbeh zanjo in njeno usodo.

GLAVNA KOLEKTURA DRŽAVNE RAZREDNE LOTERIJE

„VRELEC SREČE“

AL. PLANINŠEK,

LJUBLJANA,
Beethovnova ul. 14

vljudno vabi cenj. igralce, da si pravočasno že za I. razred v 36. kolu nabavijo srečke v moji glavni kolekturi.

Pišite takoj po srečko z dopisnico ali zglasite se osebno v moji kolekturi.

Strogo solidno poslovanje in hitro obvestilo ter takojšnje izplačilo dobitkov.

× V strugi Nevljice, ki jo pravkar regulirajo, so delavci naleteli na okostje mamuta (slonu podobne živali, ki je že v prazgodovinski dobi izmrla). Okostje je ležalo v zemlji 10.000 do 30.000 let. Seveda bo najdba takega okostja v naših krajih vzbudila med učenjaki po vsem svetu veliko pozornost.

× V Vel. Zimici v Slov. goricah je te dni do tal pogorela hiša posestniku Francu Cafniku, ki ima zavoljo tega 20.000 din škode. Požar je nastal zaradi saj, ki so se vnele.

× Iz Prekmurja se je pred kratkim odpeljalo 1200 naših sezonskih delavcev v Nemčijo.

× Prašiči pršutarji so bili na zadnjem sejmu v Kranju po din 8—9, v Krškem pa po din 650 do 750 za kilogram žive teže.

× Pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju je pred kratkim ponoči začela goreti slamnata streha na gospodarskem poslopju Nikolaja Križanca. Ogenj je zajel tudi hišo posestnika in gostilničarja Jakoba Zdolška, kjer je stanovala zasebnica Marija Topolovec. Živino in nekaj orodja so domači iz gorečih poslopjij rešili, gasilec pa se je končno posrečilo omejiti požar in tako rešiti vsaj druge sosedne preteče nesreče.

× Slovesno odkritje spomenika Blagopokojnemu Viteškemu kralju Aleksandru I. Zediničju pri Sv. Jurju ob Ščavnici se vrši 15. maja 1938. Prosimo vsa sosedna društva, da upoštevajo ta naš dan. Ta dan se naj zgrnejo Slovenske gorice pri nas, da počastimo spomin nepozabnega nam kralja!

Laneno prejo

sprejema v tkanje »Krosnac«, tkalnica v Ljubljani, Zrinjskega 6. Dobili boste najboljše in najcenejše platno 150 cm široko.

× Gradbeno dovoljenje je izdala banska uprava na podlagi predloženih načrtov podjetju Bafa za gradbo nove palače v Ljubljani. V tem načrtu je predvidena tudi kavarna, za katero pa podjetje doslej še ni dobilo koncesije. Zato vprašanje, ali bo podjetje Bafa zgradilo nameravano novo palačo v Ljubljani ali ne, s tem še vedno ni prišlo z mrtve točke.

× V Legnu pri Slovenjem Gradu je v kamnolomu skala ubila vozniku Alojzu Kotniku enega konja, drugega pa tako pohabila, da ga je moral zaklati. Poškodovan je tudi voz in znaša škoda v celoti din 4500.—. Nesreča se je baje zgodila zato, ker je kamnolom premalo zavarovan.

× V Zagorju pri Pilštanju je požar pred kratkim uničil posestniku Ivanu Ivačiču hišo in vsa gospodarska poslopja, Francu Gračnejju pa dve gospodarski poslopji. Vzrok požara je ostal nepojasnen.

× V Konjšču na Apačkem polju je ob priločitvi Avstrije k Nemčiji od veselja znorel neki Hödl. Fant je jetičen, dogodki pa so ga tako navdušili, da je izgubil zdaj še pamet in je zdravnik v Črncih ugotovil, da je njegova blaznost smrtno nevarna.

× Na Otočah bo menda odpravljena mostnina. Banska uprava je namreč odredila, da bo v kratkem zborovanje okrajnega cestnega odbora v Radovljici, kjer bodo zastopane občine Brezje, Ovsišče, Kropa in Kamna gorica. Občine bodo toliko prispevale, da bo mogoče most čez Savo pri Otočah vzdrževati, nakar bo mostnina ukinjena.

× V Hramšah je 73letna Marija Miklavžinova, doma iz Št. Janža na Vinski gori, ondan grabila listje. Listje je znesla na cvetlično gredo in ga zažgala. Zaradi neprevidnosti se ji je vnela obleka. Ker ni bilo nikogar v bližini, da bi ženski priskočil na pomoč, je reva živa zgorela.

× Med Sv. Lovrencem na Dravskem polju in Pragerskim so našli mrtvega 45letnega zidarja Antona Kolariča iz Spuhlje pri Ptujju. Ležal je v mlaki krvi in je imel na glavi veliko rano. Sodijo, da je postal žrtev kake prometne nesreče.

× V Osijeku je pred kratkim ponoči požar popolnoma uničil tovarno pohištva tvrde Božič. Pri gašenju je bilo več ljudi poškodovanih, a gmotna škoda znaša več ko milijon dinarjev.

× V Zagorju se je v kotredeškem rovu smrtno ponesrečil 44letni rudniški tesar Matevž Berglez. Padel mu je na glavo kos lesa in mu natrl lobanjo. Med prenosom v bolnico je ponesrečenec izdihnil. Za pokojnim žaluje žena s kopicco nepreskrbljenih otrok.

× V Hotinji vasi je 19letni hlapec Ivan P. pred časom zabodel posestnikovega sina Jerneja Dolenca, ki je zaradi tega umrl. Mladi Ivan P. je bil za svoje dejanje sedaj v Mariboru obsojen na tri leta strogega zapore.

× Pri Vidmu je blizu Starega grada šla pod vlak starejša hčerka posestnika Pribovška iz Dolenje vasi. V pismu, ki so ga našli pri pokojni, deklet navaja, da je tragičnega konca kriv njen fant.

× Na Vidmu se je pri mizarskem mojstru Ferenčaku izlegel piščanec, ki ima po dva para nog in peruti.

× V Št. Vidu nad Ljubljano ima tamkajšnja Kmetška hranilnica in posojilnica r. z. z n. z. 27. t. m. ob 10. uri v združenih prostorih redni letni občni zbor z dnevnim redom: čitanje zapisnika o zadnjem obnem zboru, poročilo načelstva in nadzorstva, sklepanje o odobritvi računskega zaključka in slučajnosti. Ako ne bi bilo sklepčnosti, bo pol ure kasneje ravno tam občni zbor z istim redom in sklepa veljavno ob navzočnosti vsakega števila članov.

PRI KAŠLJU
in
HRIPAVOSTI

Tussipect
„Beiersdorf“

okusno sredstvo
proti kašlju. —
Dobiva se v vseh
lekarneh.
Velika steklenica
Din 40.—
Mala steklenica
Din 25.—

Odobr. Min. soc. pol. inar. zdr. S. Br. 2685321. X. 1937.

× Ne vlagajte prošenj za službo pri železnicah! Direkcija državnih železnic v Ljubljani opozarja v poštev prihajajoče, da ne vlagajo prošenj za službo pri železnicah, ker si s tem povzročajo samo nepotrebne izdatke. Na razpolago namreč ni niti v te namene potrebnega kredita niti ni direkcija pooblaščenca, sprejemati v službo.

× V Splitu je služkinja Zderičeva pri družini rabina Izaka Danita zvečer pozabila zapreti pipo plinske napeljave. Zaradi tega sta se zastropila s plinom in umrla rabin Izak Danito in njegov 13letni sin Lito. Tudi služkinja sama je umrla, rabinova žena Lavra pa leži v smrtno nevarnem stanju v bolnici.

× V Novem Sadu je neki Miloš Stojanović pred tremi leti poneveril kot predstojnik sodne pisarne okrog milijon dinarjev, nato pa je začel hliniti blaznost, kar zdaj dosledno nadaljuje vsa tri leta. Sodišče je sklenilo, da izroči zdaj vso zadevo glavnemu sanitetnemu svetu, »blazneža« pa so seveda pridržali v zaporu.

× V Dupliskem vrhu pri Zgornjem Dupleku je v nedeljo požar upepelil domačijo posestnika Antona Novaka. Kmetje so planili v gorečo hišo in jeli reševati, kar so dosegli. Pri tem pa se je udrl strop in je goreče tramovje pokopalo pet moških pod seboj. Le s težavo so jih rešili iz nevarnega položaja, vsi pa so tako poškodovani, da so jih morali prepeljati v mariborsko bolnico.

Za vsakdanji kruh

Kdor bi mogel in znal rešiti vse težke socialne probleme, ki danes tarejo svet, bi s tem ustvaril delo, kakršno bi zgodovina brez dvoma priznala kot največje in najpomembnejše dejanje.

Kakšne so socialne razmere pri nas? Na žalost moramo priznati, da niso posebno povoljne, morda celo slabše kot bi bilo nujno treba.

Delavske mezde so pri nas začele leta 1930 padati in so se po uradnih podatkih znižale do leta 1936. za celih 18,4%. Po sprejetju uredbe o minimalnih delavskih mezdah se je pokazalo lahko izboljšanje in so se do septembra lanskega leta mezde zopet dvignile povprečno za 6,6%, kar pomeni, da so povprečne delavske mezde še vedno skoraj za 12% nižje kakor so bile leta 1930.

Ker se življenjske potrebe niso pocenile, ampak se marsikje še podražile, je slika delavčevega gmotnega položaja močno neugodna. Pomisliti je namreč treba, da zaposlitev pri znatnem delu delavstva ni stalna, kar položaj še znatno poslabšuje.

Brezposelnost je druga naša huda socialna rana, ki nas stalno ogroža. Najmanj smo imeli brezposelnih tekom zadnjih let leta 1929., največ pa leta 1933. V avgustu lanskega leta se je v primeri z letom 1929. dvignilo število zaposlenih delavcev za 19,2%, a v primeri z letom 1933. celo za 33%. To pa še vedno ni toliko, da bi ne imeli celih armad nezaposlenih ljudi, ki telesno in duševno propadajo in za katere bi bilo v nujnem interesu vse družbe treba kaj ukreniti, da se zatara zlo, preden bo prepozno. Vprašanje dela, do katerega bi moral imeti vsak človek pravico in možnost, je tista boleča rana, ki razjeda ves naš organizem. Nalahno izboljšanje razmer je sicer tolažilno, nikakor pa še ne zadovoljivo.

Z novo uredbo bo podpora za brezposelne, ki so jo doslej lahko prejeli po 6 tednov, dosegljiva 26 tednov. Tako je upati, da ljudje, ki jih je brez lastne krivde zajela brezposelnost, ne bodo tako propadali in trpeli, po drugi strani pa je tudi verjetnost za doseg novega dela tekom teh 26 tednov znatno večja kakor v šestih tednih.

Vprašanje samo seveda s tem še ni rešeno; kajti edina resnična temeljita pomoč bi bilo delo. Podpora je sicer dobrodošla, vendar se nam zdi, da je za zdravega človeka, ki je voljan delati, vsaka podpora ponižujoča in neko svojevrstno zlo, ki tudi rodi slabe posledice. Spominjamo se skušenj, ki so jih glede tega doživeli v Avstriji pred ponovno uvedbo splošne brambne dolžnosti. Takrat so imeli brezposelni po nekem določenem trajanju zaposlitve pravico do podpore in razne druge ugodnosti. Uspeh te socialno sicer dobro mišljene uredbe pa je bil presenetljiv. Dogajalo se je marsikje, da je bila razlika med zaslužkom zaposlenega delavca in podporo, ki jo je prejemal nezaposleni, prav neznatna. Zato je marsikdo nehal delati, češ: Saj dobim brez dela ravno toliko kakor z delom! Da tak pojav ne prinaša socialnega ozdravljenja, bo vsakomur jasno.

Nezaposleni pa seveda pomenijo veliko in znatno breme za skupnost. Saj je leta 1937. šlo za podpore brezposelnim skoraj 25 milijonov dinarjev, vsekakor lep znesek, ki pa, razdeljen na vse armade brezposelnih množic, seveda ne more doseči tistega cilja, ki bi ga vsi želeli.

To in ono

Evropa bo slovanska

Še pred dobrimi 100 leti je bilo prebivalstvo Evrope po eno tretjino romansko, eno germanško in eno tretjino slovansko. Že leta 1910. pa je bilo med 450 milijoni Evropevcov 42% vseh Slovanov. Germani so dosegli tedaj 34%, Romani pa zaradi padanja rojstev samo 24 odstotkov. Danes ima Evropa okoli 500 milijonov ljudi. Od teh je 46% Slovanov, 30% Germanov in 24% Romanov. Okoli leta 1960. bo v Evropi približno 600 milijonov prebivalcev. Če bo slovansko prebivalstvo tako naraščalo, kakor doslej, bo tedaj štelo čez 300 milijonov ljudi in tako presegló polovico vseh Evropevcov.

Ker so Slovani po svoji življenjski sili najplodnejši in zato tudi najbolj življenjsko odporni, je po sedanjih izgledih jasno, da ni več tako daleč čas, ko bo Evropa po svoji pretežni večini slovanska.

Vitamin za pomlajevanje

Newyorški zdravnik Stern je na vseamerškem medicinskem kongresu v Havani izjavil, da je odkril vitamin J, s katerim je pri poskusih dosegel pomladitev starih organizmov.

Novoga odkritja v zdravniški vedi bodo brez dvoma vesele stare in veneče lepote, še bolj pa morda tisti politiki širom zemeljske oble, ki jim je starost zlezla v ude in možgane. Novi vitamin J preganja namreč tudi živčne bolezni, je dober proti raku, sklerozi in išijas. Je torej vesoljno sredstvo. Koliko pa pomaga, bodo povedali osemdesetletniki, kadar se preleve v krepke štiridesetletne može.

Možgani in denar

Neki čikaški zdravnik je nekemu svojemu bolniku izrezal košček možganov.

Bolnik, trgovec po poklicu, pred operacijo nikakor ni uspeval v svojem poslu, po operaciji pa se je razvil v odličnega podjetnika in milijonarja.

V splošnem se je bolnikova inteligenca po operaciji nekoliko zmanjšala, njegova sposobnost

v finančnih poslih pa se je občutno povečala. Občutil ni skoraj nikdar več nobene utrujenosti. Neposredno po operaciji je kazal znake duševnih motenj, vendar je v bolnici kmalu ozdravel.

Postal je trgovski zastopnik v neki novi industriji in je zaslužil tedensko po četrto milijona dolarjev. Danes je predsednik svojega koncerna in večkratni milijonar.

Ta ameriški primer kaže, da ima prav naš pregovor, ko pravi, kako ima kdo »eno kolesce preveč«. Kakor vidimo, spreten zdravnik takemu človeku danes že lahko pomaga in mu to kolesce kar lepo po domače izreže. Vprašanje pa je, kaj je s tistimi, ki imajo po kako kolesce premalo. Da bi ga znal kak zdravnik vstaviti in nasaditi na pravo os, o tem, žal, doslej še ni bilo nikoli slišati.

Krvavo svarilo

Kitajci so na ozemlju francoske koncesije v Šanghaju ubili izdajatelja nekega kitajskega lista, ker se je bil udinjal Japoncem. Odsekali so mu glavo in jo obesili na kandelaber. Zraven so pritrtili listek z napisom, da je to plačilo za njegovo izdajalstvo. Ubiti je neki Čaj, ki je bil znan kot prijatelj Japoncev.

Sejmi

- 27. marca: v Dolnji Lendavi.
- 28. marca: v Starem trgu pri Ložu, Lembergu, Središču, Gornji Lendavi.
- 29. marca: v Ormožu, Mariboru.
- 30. marca: v Celju, Ptujju, Trbovljah.
- 31. marca: v Studencu pri Krškem, Turnišču.
- 1. aprila: v Mariboru, Trbovljah, Vidmu ob Savi.
- 2. aprila: v Mokronogu, St. Juriju pri Grosupljem, na Rakeku, v Brežicah, Dramljah, Celju, Trbovljah, Križevcih, Stari gori, obč. Pod-sreda.

Živinski sejmi

Na zadnjem živinskem sejmu v Mariboru so bili voli po 5 do 6 din, telice po 3 do 5 din, krave po 2 do 4 din za kg žive teže.

Dogon je bil srednji, kupčija ne preveč živahna.

Žrebanje

2 in pol odstotne vojne škode

Na 29. žrebanju dobitkov 2½% drž. rente za vojno škodo, ki se je vršilo 1. in 4. t. m., so bili izžrebani sledeči dobitki:

200.000 din:	po 3000 din:
9100-805;	5025-035; 5050-182; 5088-834;
po 100.000 din:	5131-233; 5140-612; 5175-606;
5408-942; 7918-519;	5223-693; 5278-883; 5291-980;
po 50.000 din:	5292-193; 5304-675; 5391-656;
5416-19; 5463-410; 5465-637;	5416-19; 5463-410; 5465-637;
5582-33; 5630-711; 5664-56;	5582-33; 5630-711; 5664-56;
5620-453; 6394-391; 7980-907;	5719-155; 5727-849; 5790-3;
8920-517; 9293-405;	5837-602; 5941-913; 6056-283;
po 20.000 din:	6076-140; 6174-834; 6190-325;
5232-536; 5841-651; 6020-111;	6205-147; 6299-99; 6332-487;
6656-360; 6659-862; 6689-358;	6335-39; 6342-54; 6416-960;
6736-112; 6824-565; 6892-279;	6520-971; 6553-757; 6590-805;
7287-726; 7538-57; 7658-850;	6607-462; 6625-355; 6672-212;
8837-584; 9134-957; 9192-396;	6680-846; 6685-476; 6707-288;
po 5000 din:	7616-842; 6777-490; 6875-318;
5026-420; 5365-905; 5402-81;	6814-20; 6821-733; 6827-308;
5436-197; 5601-477; 5909-389;	6846-803; 6862-461; 6863-910;
5978-378; 6092-220; 6154-541;	6934-284; 6962-882; 6973-606;
6243-38; 6299-567; 6335-864;	6979-567; 7067-139; 7170-81;
6367-930; 6610-715; 6632-329;	7213-356; 7291-516; 7372-877;
6603-199; 6695-634; 6699-523;	7380-190; 7435-197; 7452-788;
6726-299; 6755-323; 6818-347;	7454-342; 7495-195; 7528-420;
6856-292; 6914-559; 7115-435;	7531-860; 7557-164; 7588-836;
7140-168; 7145-66; 7298-106;	7715-633; 7723-691; 7759-520;
7341-394; 7491-10; 7573-827;	7860-782; 7914-88; 7976-937;
7596-612; 7654-154; 7711-353;	8009-355; 8048-368; 8083-609;
7716-218; 7907-664; 7986-121;	8123-920; 8136-563; 8142-431;
8159-515; 8199-225; 8390-850;	8309-458; 8256-815; 8400-734;
8428-45; 8456-635; 8567-312;	8438-905; 8584-469; 8585-172;
8568-70; 8621-546; 8764-89;	8600-818; 8678-361; 8706-203;
8926-500; 8992-98; 9183-042;	8817-450; 9029-724; 9033-983;
9222-438; 9355-639;	9088-235; 9120-826; 9172-67;
	9180-228; 9214-495; 9314-356;
	9316-249.

Važnejša radio predavanja

od 27. marca do 2. aprila.

Nedelja, 27. marca. 17.00: Delo in stroški pri vzdrževanju vinograda.

Ponedeljek, 28. marca. 18.00: Strela in druge izredne poškodbe — 18.40: Janez Mencinger — ob 100letnici rojstva — 19.30: Romantika Poljanske doline.

Torek, 29. marca. 18.40: Duhovni obraz Slovencev.

Sreda, 30. marca. 18.00: Novi smisel narodnih običajev — 18.40: Beograd, ki umira in vstaja v novo življenje.

Petek, 1. aprila. 18.00: Gospodinja in služkinja — 19.50: 10 minut za planince.

Sobota, 2. aprila. 17.40: Strokovno šolstvo gradi temelje načrtnemu gospodarstvu — 18.40: Dvostranske pogodbe — 20.00: O zunanji politiki.

Kmetski hranilni in posojilni dom

reg. zadr. z neomejeno zavezo

v Ljubljani, Tavčarjeva ulica 1

Telefon št. 28-47

Rač. pošt. hran. št. 14.257

Brzjavlj.: Kmetskodom

Račun pri Narodni banki

Eskontuje menice

Daje kratko-
ročna posojila

Izvršuje
ostale denarne posle

Zaupajte denar domačemu zavodu!

NOVE VLOGE
vsak čas razpoložljive obrestuje
po 4%
vloge proti odpovedi — 5%
Za vse vloge nudi popolno varnost
Otvorja tekoče račune

Velika zaloga **umetnih gnojil:**
superfosfata, kalijeve soli, apnenega dušika, nitrofoskala (mešano gnojilo),

semen: lucerne, črne detelje, pese, travnih semen, semenskega ovsa itd. pri

»EKONOMU«

Ljubljana, Kolodvorska ul. 7

TISKOVINE

vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, večbarvni fiskal hitre in poceni!

**TISKARNA
MERKUR**

LJUBLJANA, Gregorčičeva ul. 23
TELEFON ŠTEV. 25-52